

ЗАКОН

О ПОШТАНСКОМ ПРОМЕТУ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Садржај закона

Члан 1.

Овим Законом утврђују се основна питања организације и услови и начин обављања поштанских услуга у унутрашњем и међународном поштанском промету, у складу са потврђеним међународним конвенцијама и другим међународним актима, а нарочито општи интереси поштанског промета, принципи и правила поштанске политике, поштанске услуге организација и управљање поштанским прометом, надзор и казнене одредбе.

Општи интерес

Члан 2.

Функционисање поштанског промета и обављање поштанских услуга је од општег интереса за Федерацију Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација).

Дефинисање

Члан 3.

Сви појмови који се користе у овом Закону имају следећа значења:

1. **"Поштанске услуге"** су услуге пријема, преноса и уручења поштанских пошиљки и све друге услуге које су наведене у номенклатури поштанских услуга;
2. **"Поштански оператор"** је правно лице које је у искључивом или већинском власништву државе, и које је у складу са овим Законом овлаштено за пружање резервисаних и нерезервисаних поштанских услуга;
3. **"Давалац поштанских услуга"** је правно лице које је, у складу са овим Законом, овлаштено за пружање нерезервисаних поштанских услуга;
4. **"Поштанске пошиљке"** су све пошиљке које прими на пренос и за које одговара поштански оператор и давалац поштанских услуга;
5. **"Писмовна пошиљка"** је писмо, дописница, тисканица, секограм и мали пакет адресиран на одређеног примаоца коме се треба пошиљка уручити; Рачуни, финансијски и други документи се сматрају писмовним пошиљкама;
6. **"Пошиљалац"** је свако физичко или правно лице које је дало или у чије име је поштанска пошиљка предана на пренос поштанском оператору или даваоцу поштанских услуга;
7. **"Универзалне поштанске услуге"** су све оне поштанске услуге које, у складу са овим Законом и другим поштанским прописима, морају бити осигуране на цијелој територији Босне и Херцеговине, у оквиру

- прописаног квалитета под једнаким условима, за све кориснике, без дискриминације;
8. **”Резервисане поштанске услуге”** су они дијелови универзалних поштанских услуга које пружају само поштански оператори;
 9. **”Нерезервисане поштанске услуге”** су дијелови универзалних поштанских услуга које осим поштанских оператора могу обављати и даваоци поштанских услуга;
 10. **”Финансијске поштанске услуге”** су домаће и међународне жиралне услуге, новчане дознаке и чековне услуге, као и све друге сличне услуге чији је предмет новац, а које су дефинисане поштанским прописима у оквиру прописа Свјетске поштанске заједнице;
 11. **”Поштански пропис”** је сваки пропис који је донесен од стране овлаштеног органа, а односи се на пружање поштанских услуга;
 12. **”Поштанска марка”** је свака поштанска марка која је јавно издата од стране поштанског оператора, укључујући и све поштанске наљепнице и сва друга прописана поштанска обиљежја која служе као доказ плаћања поштанске услуге;
 13. **”Корисник поштанске услуге”** је правно или физичко лице које користи поштанске услуге као прималац или пошиљалац;
 14. **”Поштански сандучић”** је сандучић у који могу корисници убацили обичне писмовне пошиљке како би се оне отпремиле или уручиле;
 15. **”Збирни поштански сандучић”** је сандучић који се користи за уручење и преузимање поштанских пошиљака од оних корисника који су удаљени од насељених мјеста а постављају се уз пут или цесту односно на погодном мјесту за кориснике и поштара;
 16. **”Адресирана пошиљка”** је поштанска пошиљка на којој се налази адреса примаоца на коју треба уручити пошиљку.

II - ПРИНЦИПИ И ПРАВИЛА ПОШТАНСКЕ ПОЛИТИКЕ

Члан 4.

Сви субјекти који у Федерацији пружају поштанске услуге морају консеквентно уважавати и проводити сљедеће принципе и правила поштанске политике:

1. поштанске услуге морају бити доступне свим грађанима Босне и Херцеговине, без било какве дискриминације;
2. слобода комуникације, путем писмовних и других поштанских пошиљака, мора бити загарантована свим физичким и правним лицима у Босни и Херцеговини, без било каквих ограничења;
3. интерес свих корисника поштанских услуга мора бити заштићен кроз расположивост и квалитет тих услуга;
4. тарифе поштанских услуга морају бити недискриминирајуће и транспарентне;
5. пружање поштанских услуга мора се организовати на начин који не доводи у опасност здравље и сигурност људи и имовине;
6. организацијом поштанског система мора се осигурати примјена прописа који се односе на увозно и извозно царинење роба;
7. сва технолошка рјешења у поштанском промету морају уважавати принципе економичности, ефикасности и сигурности;
8. технички стандарди који се односе на ниво поштанских услуга морају се усклађивати са стандардима Европске уније;

9. цијене резервисаних поштанских услуга су под државном контролом, а уколико се оваквим цијенама не осигурава покриће стварних трошкова и развојне потребе поштанског система, Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације) дужна је да осигура додатне услуге поштанским операторима. Није дозвољено субвенционисање нерезервисаних и других поштанских услуга из средстава резервисаних поштанских услуга;
10. конкуренција у поштанском промету се потиче до нивоа којим се не угрожава друштвена функција поштанских оператора;
11. системи поштанске нумерације морају осигурати идентификацију поштанских оператора;
12. сарадња између поштанских оператора мора се заснивати на чистим економским односима уз уважавање интереса свих грађана Босне и Херцеговине;
13. развој поштанских услуга се подстиче одговарајућим мјерама економске политике и континуирано усклађује са потребама корисника, те технолошким, економским и друштвеним приликама;
14. у обављању и кориштењу поштанских услуга и остваривању међусобних права и обавеза које из тога произилазе, поштански оператори, даваоци поштанских услуга и корисници дужни су се придржавати начела савјесности, поштења и обезбиједити неповредивост поштанских пошиљака;

Поштански оператори и даваоци поштанских услуга морају приликом обављања услуга, осигурати тајност поштанских пошиљака. Радницима у поштанском оператору и даваоцу поштанских услуга забрањено је:

1. неовлаштено дознати садржај поштанских пошиљака или задржати, прикрити или неовлаштенем лицу предати поштанску пошиљку;
2. неовлаштенем лицима саопштити било какве податке који су у вези са поштанским пошиљкама;
3. неовлаштенем лицима омогућити или помоћи у извршењу неке од радњи из тач. 1. и 2. овог става.

Забрана из става 3. тачке 2 овог члана односи се на раднике и након престанка рада у поштанском оператору и даваоцу поштанских услуга. Начело неповредивости тајности поштанских пошиљака може се нарушити само у случајевима и под условима одређеним законом.

Изградња и употреба објеката

1. Поштански објекти и опрема морају се градити, одржавати и употребљавати према принципима и правилима Федерације и међународним препорукама Свјетске поштанске заједнице.
2. Објекти и опрема из става 1. овог члана морају се градити на начин да поштанске услуге буду доступне и лакшим инвалидима.
3. Управитељ стамбене зграде односно власник породичне куће обавезан је, на погодном мјесту поставити и одржавати поштански сандучић за писмовне пошиљке.

III - ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ

Члан 5.

Послове поштанског промета у Федерацији обављају два поштанска оператора и даваоци поштанских услуга чији називи не смију садржавати државни и

национални предзнак. Сједиште поштанских оператора је у Сарајеву и Мостару.

Члан 6.

Поштанске услуге су:

- а) универзалне поштанске услуге,
- б) резервисане поштанске услуге,
- ц) нерезервисане поштанске услуге,
- д) финансијске поштанске услуге,
- е) остале поштанске услуге.

а) Универзалне поштанске услуге

Члан 7.

Универзалне поштанске услуге, у унутрашњем и међународном промету, обухватају пријем, пренос и уручење поштанских пошиљака:

1. писмовних пошиљака масе до 2 кг;
2. пакетских пошиљака масе до 15 кг;
3. телеграмских саопштења;
4. поштанских и телеграмских упутница;
5. препоручених и вредносних пошиљака.

Максималне и минималне димензије поштанских пошиљака обухваћених универзалним поштанским услугама су димензије које су утврђене Универзалном поштанском конвенцијом и Општим условима за вршење поштанских услуга (у даљем тексту: Општи услови) Универзална поштанска услуга се осигурава сваког радног дана, најмање пет дана у седмици, осим под условима и географским приликама које су поштанским прописима дефинисане као ванредне.

Подјела подручја

Члан 8.

Подручја на којима се обављају поштанске услуге одређују се тако да обухватају сва насеља на подручју Федерације. Подјела подручја у смислу ужег, ширег и најширег доставног подручја на којем се осигурава пријем и уручење поштанских пошиљака врши се у складу са овим Законом и Општим условима чиме се постојећи корисници не смију довести у неповољан положај. За измјену подјеле из става 2. овог члана, којом се корисници услуга изнимно доводе у неповољнији положај, мора се прибавити сагласност Федералног министарства промета и комуникација (у даљем тексту: Министарство).

б) Резервисане поштанске услуге

Члан 9.

У оквиру универзалних поштанских услуга, резервисане поштанске услуге обухватају пријем, пренос и уручење поштанских пошиљака:

1. писмовних пошиљака масе до 1000 г;
2. пакетских пошиљака масе до 10 кг;
3. телеграфских саопштења;

4. поштанских и телеграфских упутница;
5. препоручених и вриједносних поштиљака;
6. писама у судском, управном и прекршајном поступку.

Резервисане поштанске услуге могу обављати само поштански оператори.

ц) Нерезервисане поштанске услуге

Члан 10.

Све друге поштанске услуге које нису обухваћене чланом 6. овог Закона, представљају нерезервисане (комерцијалне) услуге које поред поштанског оператора могу пружати и даваоци поштанских услуга. Правна лица која су до ступања на снагу овог закона пружала нерезервисане поштанске услуге дужна су поднијети захтјев Министарству ради стицања лиценце за даваоца нерезервисаних поштанских услуга. У поступку рјешавања по захтјеву из става 2. овог члана сходно се примјењују одредбе Закона о управном поступку. Правилником за издавање лиценци за обављање нерезервисаних поштанских услуга су прописани: критеријуми, услови, субјекти, правни, материјално технички и други услови за обављање поштанских услуга.

д) Финансијске поштанске услуге

Члан 11.

Поштански оператори могу преко јединица поштанске мреже и других пунктова за универзалне поштанске услуге пружати корисницима и финансијске поштанске услуге. Финансијским поштанским услугама се осигуравају различити облици жиралних дознака, те дознака готовине и чекова, које упућују физичка и правна лица или су таква новчана средства њима упућена. У оквиру своје дјелатности поштански оператори могу обављати и друге финансијске услуге у складу са законима и другим прописима којима се регулишу обављање ових врста финансијских услуга које им на основу уговора буду повјерене. Поштански оператори могу имати посебну финансијску организацију посредством које ће обављати послове из овог члана, а у складу са одредбама Закона о другим финансијским организацијама.

е) Остале поштанске услуге

Члан 12.

Под осталим услугама, у смислу овог закона подразумјевају се посебне и допунске поштанске услуге које захтијева прималац или поштиљалац приликом предаје или прије уручења поштанске поштиљке, а које су утврђене овим Законом и Општим условима.

Посебне услуге

Члан 13.

Под посебним поштанским услугама у смислу овог Закона подразумјевају се услуге пријема и уручења:

1. препоручене писмовне поштиљке;
2. писмо с означеном вриједношћу (вриједносно писмо);

3. пошиљке с потврђеним уручењем;
4. пошиљке убрзане поште (ЕМС);
5. хитне пошиљке;
6. врло хитног пакета;
7. пошиљке с повратницом;
8. откупне пошиљке;
9. авионске пошиљке;
10. издвојеног пакета;
11. пост-рестант пошиљке;
12. пошиљке предане у посљедњи тренутак;
13. пошиљке које се уручују лично примаоцу;
14. плаћеног одговора.

Пошиљалац који захтијева једну или више посебних услуга дужан је такав захтјев поставити приликом предаје пошиљке. Поштански оператори и даваоци поштанских услуга могу обављати и друге посебне поштанске услуге које су прописане Општим условима.

Допунске услуге

Члан 14.

Допунске и остале поштанске услуге су услуге које се обављају на захтјев пошиљаоца или примаоца, а односе се на пријем или уручење поштанске пошиљке. Допунске и остале поштанске услуге прописују се Општим условима.

Уговор о приступању

Члан 15.

Поштанске услуге се обављају, у правилу, на основу уговора о приступању, уз услове одређене овим Законом и Општим условима. Права и обавезе из уговора о приступању заснивају се између корисника који захтијева услуге и Поштанских оператора или даваоца поштанских услуга. Од уручења или покушају уручења поштанске пошиљке примаоцу, одређена права и обавезе из уговора о приступању прелазе, у складу са одредбама овог Закона, на примаоца.

Обавјештавање корисника

Члан 16.

Поштански оператори и даваоци поштанских услуга редовно и на приступачан начин обавјештавају кориснике услуга о врстама услуга, начину и условима под којима се корисници могу користити услугама, те о цијенама услуга.

Правилник о радном времену

Члан 17.

Поштански оператори и даваоци поштанских услуга одређују радно вријеме са корисницима услуга у складу са правилником о радном времену. Правилник из става 1. овог члана доносе поштански оператори и даваоци поштанских услуга уз сагласност Министарства.

Избор врсте услуге

Члан 18.

Корисник услуга има право и обавезу одабрати ону врсту прописане услуге која одговара садржају, стварној вриједности и значењу пошиљке или саопштења корисника.

Квалитет услуга

Члан 19.

Поштански оператори и даваоци поштанских услуга морају:

1. поштанску пошиљку пренијети и уручити у стању у каквом је примљена;
2. поштанске пошиљке уручити у роковима прописаним овим Законом и Општим условима.

Цијена услуге

Члан 20.

За обављену услугу корисник услуга плаћа цијену услуге према цјеновнику услуга. Цијена услуге плаћа се унапријед, осим ако уговором између поштанских оператора и даваоца поштанских услуга са корисником услуга није другачије уговорено. Поштански оператори и даваоци поштанских услуга са појединим корисницима услуга могу уговорати и нижу цијену појединих услуга од цијене утврђене цјеновником услуга. За обављање појединих услуга, када је то утврђено посебним законом, плаћа се уз редовну цијену и износ за намјене предвиђене тим законом. Корисник услуга не плаћа цијену за услугу у случајевима утврђеним међународним актима и Општим условима. Цијена поштанске услуге (у даљем тексту: поштарина) може се плаћати важећим поштанским маркама, употребом апарата за франкирање, у готовини или другим законским средствима плаћања. Поштарина се, у правилу наплаћује од пошиљаоца, а изузетно од примаоца приликом уручења пошиљке у случајевима и на начин утврђен општим условима. Остала питања у вези са поштарином и плаћањем поштарине уређују се Општим условима.

Поштанске марке

Члан 21.

Поштанске марке издају поштански оператори. Поштанске марке морају имати идентификацију Босне и Херцеговине а могу имати идентификацију поштанског оператора који их је издао. На маркама поштанских оператора не могу бити слике, знакови, симболи или неке друге ознаке и садржаји који су увредљивог значења или су у супротности са законским прописима Босне и Херцеговине. За сваку емисију поштанских марака, поштански оператор је дужан добити сагласност Министарства. Уколико Министарство увиди да марке које се емитују садрже елементе забране из става 3. овог члана обуставиће ову емисију.

Услови за поштанске пошиљке

Члан 22.

Поштанске пошиљке морају удовољити условима утврђеним овим Законом и Општим условима. Пријем и уручење одређених поштанских пошиљака обавља се уз услове утврђене посебним прописима донијетим на основу овог Закона.

Члан 23.

Пријем поштанских пошиљака обавља се у поштама, посредством поштанског сандучића, односно посредством овлаштеног лица или у пословним просторијама корисника. Поштански оператор или давалац услуга дужан је да сваку примљену поштанску пошиљку и документе који се на ту пошиљку односе означи својим идентификационим знаком.

Потврда о пријему пошиљке**Члан 24.**

Поштански оператори и даваоци поштанских услуга морају пошиљаоцу издати потврду о пријему пакета, вредносног писма, препоручене пошиљке, пошиљке с потврђеним уручењем, пошиљке убрзане поште, те потврду о уплати поштанске и телеграмске упутнице.

Забрањени предмети у садржају пошиљке**Члан 25.**

Забрањена је предаја поштанских пошиљака које садрже:

1. експлозивне и лако запаљиве предмете и предмете чији је пријем повезан с опасношћу за друге пошиљке, поштанске објекте и опрему те превозна средства или по здравље и живот људи;
2. предмете чији је промет законом забрањен;
3. опојне дроге, осим када су пошиљалац и прималац законом овлаштени за промет или употребу опојних дрога.

У поштанским пошиљкама не могу се преносити живе животиње осим пчела, пијавица и дудових свилаца. Ако постоји оправдана сумња да поштанска пошиљка садржи неке од предмета из ст. 1. и 2. овог члана, поштански оператори и даваоци поштанских услуга могу комисијски прегледати садржај пошиљке. Поступак са пошиљкама за које се утврди да садрже неке од предмета из ст. 1. и 2. овог члана, утврђује се Општим условима.

Паковање пошиљке**Члан 26.**

Пошиљалац је дужан поштанске пошиљке паковати на начин утврђен Општим условима који мора бити доступан корисницима. Пошиљалац је одговоран и за унутрашње паковање поштанских пошиљака у границама утврђеним Општим условима.

Поступак с оштећеном пошиљком

Члан 27.

Ако се по спољашњем изгледу пошиљке може закључити оштећење или умањење садржаја, поштански оператори и даваоци поштанских услуга морају пошиљку отворити, прегледати и записнички утврдити стање пошиљке и пошиљку препаковати, те са таквом пошиљком поступити на начин прописан Општим условима.

Уручење пошиљке**Члан 28.**

Поштанске пошиљке се, у правилу, уручују лично примаоцу или лицу које је он овластио за примање пошиљке. Изузетно од одредбе из става 1. овог члана, поједине врсте поштанских пошиљака могу се уручити и одраслом члану домаћинства, лицу стално запосленом у домаћинству или пословној просторији примаоца или путем посредника (предузеће, хо тел, и сл.), уз услове и по поступку утврђеним Општим условима. Корисницима поштанских услуга чији су објекти изван насеља, поштанске пошиљке се могу уручити путем збирних поштанских сандучића. Услови и поступак уручења уређују се Општим условима. Прималац може одбити пријем поштанске пошиљке. Уручење поштанске пошиљке обавља се на начин и по поступку утврђеним Општим условима и технолошким прописима.

Пуномоћ за пријем пошиљке**Члан 29.**

Корисници услуге могу све поштанске пошиљке примити и путем опуномоћника. Пуномоћ за правно лице овјерава овлаштено лице у том правном лицу, а пуномоћ за физичко лице овјерава надлежни ор ган или поштански оператори и даваоци поштанских услуга. Остала питања у вези са пуномоћима уређује се Општим условима.

Притужбе**Члан 30.**

Ако пошиљалац или друго овлаштено лице сматра да поштанска пошиљка није уручена примаоцу, или да му је уручена са закашњењем, или да посебна услуга није обављена, може поштанском оператору или даваоцу поштанских услуга поднијети писмену притужбу у року од шест мјесеци од дана предаје те пошиљке. Притужба из става 1. овог члана подноси се уреду поштанског оператора и даваоца поштанских услуга којем је пошиљка предана, а посебно уреду другог поштанског оператора и даваоца поштанских услуга. Прималац или друго овлаштено лице треба, одмах приликом уручења пошиљке, поднијети притужбу због оштећења или умањења садржаја пошиљке. Притужбе се послје уручења пошиљке не примају. Поштански оператори и даваоци поштанских услуга су дужни изјаснити се о основаности притужбе у року од 30 дана од дана њеног подношења. Поступак рјешавања притужби уређује се Општим условима.

Неиспоручиве пошиљке

Члан 31.

Поштанске пошиљке које се из било којег разлога не могу уручити примаоцу нити вратити пошиљаоцу (неиспоручине пошиљке), поштански оп ер а тор и давалац поштанских услуга ће комисији прегледати и по потреби отворити ради утврђивања адресе примаоца или пошиљаоца. Ако се ни на основу комисијског прегледа из става 1.овог члана пошиљка не може уручити примаоцу нити вратити пошиљаоцу, поштански оп ер а тор и давалац поштанских услуга ће:

1. писмена саопштења комисијски одмах уништити, као и пошиљку која садржи кварљиве ствари;
2. остале пошиљке чувати једну годину, рачунајући од дана комисијског прегледа;
3. поштанску и телеграмску неисплативу упутницу поштански оператор је дужан чувати три године, рачунајући од дана кад је немогућност исплате утврђена.

Остала питања у вези са поступком неиспоручивих пошиљака уређују се Општим условима.

Нађене ствари**Члан 32.**

За нађене ствари у пословним просторијама поштанског оператора и даваоца поштанских услуга у које је забрањен приступ корисницима услуга, поштанском сандучићу или поштанским превозним средствима, као што су кола, колица, вагон путујућих пошта, аутомобил путујуће поште и др. налазач нема право на накнаду. Нађена ствар за коју се несумњиво утврди из које поштанске пошиљке потиче, ставиће се у ту пошиљку. Ако се не може утврдити из које је пошиљке нађена ствар испала, нађену ствар ће поштански оп ер а тор и давалац поштанских услуга чувати три мјесеца од дана када је ствар нађена. Остала питања у вези са поступком о нађеним стварима уређују се Општим условима.

Стручно образовање и усавршавање запослених у поштанским операторима**Члан 33.**

Поред стручне спреме запослени су дужни да се стручно оспособљавају и усавршавају у складу са посебним поштанским прописима. Запослени поред прописане школске спреме морају имати и положен стручни испит. Про грам стручног оспособљавања и усавршавања доноси оператор уз сагласност Министарства. Садржај и про грам стручног испита и начин полагања прописује Федерални министар промета и комуникација (у даљем тексту: федерални министар). Комисију именује својим рјешењем федерални министар.

IV - ОРГАНИЗАЦИЈА И УПРАВЉАЊЕ ПОШТАНСКИМ ПРОМЕТОМ**а) Влада Федерације и Министарство****Члан 34.**

У укупној организацији поштанског промета у Федерацији, надлежност

- Владе Федерације је:

1. да даје сагласност на програм рада, план прихода и расхода поштанских оператора;
2. дефинисање циљева средњорочне политике Федерације у области поштанског система,

Извјештај о пословању оператора доставља се Влади Федерације на разматрање. Извјештај о пословању оператора доставља се Влади Федерације на разматрање.

- Министарства је:

1. дефинисање основних услова за осигурање доступности поштанских услуга на читавом подручју Федерације (у даљем тексту: План поштанске мреже Федерације);
2. дефинисање Општих услова;
3. надзор над тарифном политиком за резервисане услуге;
4. усмјеравање пословања наплате услуга јавних предузећа, других јавних услуга и привредних субјеката са већинским државним власништвом путем инфраструктуре постојећих поштанских оператора.

б) Поштански оператори и даваоци поштанских услуга

Члан 35.

Поштанске услуге пружају поштански оператори и даваоци поштанских услуга. Поштански оператор може одлуком, у складу са поштанским принципима, повјерити обављање одређених услуга из оквира универзалне поштанске услуге другим лицима. Овлаштење за рад поштанским операторима и даваоцима поштанских услуга даје и одузима, у складу са одредбама овог Закона, Поштанска регулаторна агенција. Поштански оператори и даваоци поштанских услуга су обавезни јавно објавити Опште услове и ценовник услуга под којима пружају поштанске услуге које доноси Министарство. Поред номенклатуре конкретних поштанских услуга које поштански оператор пружа, Општи услови морају садржавати и: опис услова примјене тарифе за те услуге, ценовник услуга, опис услова пријема, преноса, уручења и потраживања поштанских пошиљака, одговорност као и остале услове важне за правилно пружање поштанских услуга и функционисање поштанског промета. До формирања Поштанске регулаторне агенције ове послове обавља Министарство.

ц) Међуоператорски поштански промет

Члан 36.

Сваки поштански оператор је обавезан обавити пренос поштанских пошиљака које прими од другог поштанског оператора на подручју Босне и Херцеговине и Федерације. Поштански оператори морају уговором регулисати питања ефикасног и сигурног преноса поштанских пошиљака, утврдили принципе и поступке међусобних обрачуна и регулисати друга питања од заједничког и ширег интереса. Ови споразуми морају бити у складу са принципима поштанске политике и принципима обрачуна трошкова и рефундација, а који су утврђени овим Законом. Поштански оператори и даваоци поштанских услуга слободно уговарају начине и правце поштанске размјене, уважавајући принципе економичности, ефикасности и сигурности.

На уговоре из ст. 2. и 3. овог члана Министарство даје сагласност. Пренос поштанских пошиљака између ентитета има третман унутрашњег поштанског промета.

д) Међународни поштански промет

Члан 37.

Међународне поштанске услуге обављају се у складу са одредбама Свјетског поштанског савеза и другим конвенцијама или одлукама међународних организација које су обавезујуће за Босну и Херцеговину.

е) Принципи за обрачун трошкова и рефундације

Члан 38.

Ради остваривања утврђених принципа поштанске политике, поштански оператори и даваоци поштанских услуга су дужни осигурати такав интерни рачуноводствени систем из којег ће се видјети структура прихода и трошкова резервисаних и нерезервисаних универзалних услуга, те структура и висина прихода и трошкова посебних поштанских услуга. 1. Интерни рачуноводствени системи морају осигурати алокацију трошкова свих поштанских услуга у складу са стандардима Еуропске уније. Примјена овог става и тачке 1. извршиће се у периоду од 5 година. Рефундације које припадају поштарским операторима на темељу међународног поштанског промета регулишу се међусобним споразумом на који даје сагласност Министарство.

V - ОДГОВОРНОСТ

Одговорност за насталу штету

Члан 39.

Поштански оператори и даваоци поштанских услуга одговарају, у унутрашњем промету, за губитак или оштећење поштанске пошиљке или смањење њеног садржаја те за прекорачење рока за пренос и уручење поштанске пошиљке у границама уређеним одредбама овог Закона. У међународном промету Поштански оператор одговара у границама утврђеним међународним актима.

Члан 40.

Поштански оператори и даваоци поштанских услуга су дужни пошиљаоцу или другом овлашћеном лицу исплатити накнаду за:

1. губитак, потпуно оштећење или умањење садржаја препоручене пошиљке и пошиљке с потврђеним уручењем - петероструки износ плаћене поштарине;
2. губитак, потпуно оштећење или умањење садржаја пакета или вредносних писама, у износу највише до означене вриједности пакета или писма као и наплаћену поштарину;
3. губитак или погрешну исплату поштанске или телеграмске упутнице, у висини упућеног износа;

4. прекорачење рока за пренос и уручење препоручене пошиљке с потврђеним уручењем пакета, вредносна писма, поштанске и телеграмске упутнице - петероструки износ плаћене поштарине;
5. прекорачење рока за пренос и уручење ЕМС пошиљке - петероструки износ плаћене поштарине.

Право на накнаду штете

Члан 41.

Право на накнаду штете у смислу одредаба овог Закона има пошиљалац. Право на накнаду штете има и прималац у случају да је преузео оштећену пошиљку или пошиљку с умањеним садржајем. Пошиљалац се писаном изјавом може одрећи права на накнаду штете у корист примаоца, а прималац се може одрећи права на накнаду штете у корист пошиљалоца. Пошиљалац и прималац могу овластити треће лице да прими накнаду штете. Накнада штете у међународном поштанском промету утврђује се прописима Свјетске поштанске заједнице.

Члан 42.

Поштански оператори и даваоци поштанских услуга престају бити одговорни за пошиљке које су уручене у року, на начин и по поступку утврђеним овим Законом, Општим условима и технолошким прописима. Поштански оператор и давалац поштанских услуга не одговарају за изгубљену добит нити стварну штету која може настати због губитка, оштећења или умањења садржаја пошиљке, те прекорачења рока за пренос и уручење пошиљке. Поштански оператор и давалац поштанских услуга нису одговорни у случају када:

1. до губитка, оштећења или умањења садржаја поштанске пошиљке, или прекорачења рока за пренос и уручење пошиљке, дошло усљед страних узрока који се нису могли предвидјети нити избјећи или отклонити (виша сила);
2. пошиљалац, прималац или друго овлаштено лице не поднесе притужбу у року утврђеним чланом 30. овог Закона, или не поднесе захтјев за накнаду штете у року утврђеном чл. 46., 47. и 48. овог Закона;
3. прималац или друго овлаштено лице прими пошиљку без притужбе у смислу члана 30. става 3. овог Закона;
4. се ради о пошиљкама чији је садржај забрањен према члану 25. овог Закона;
5. је штета настала усљед тога што пошиљалац није паковао пошиљку на начин прописан Општим условима или се није користио одговарајућом услугом у складу са одредбама овог Закона и Општим условима.

Одговорности пошиљалоца

Члан 43.

Пошиљалац располаже са пошиљком све док се не уручи примаоцу или другом овлаштену лицу, осим са пошиљком из члана 25. овог Закона. Пошиљалац је одговоран за све штете што их је његова пошиљка проузроковала осталим пошиљкама, уређајима и превозним средствима поштанског оператора и даваоца поштанских услуга, те за повреде или смрт његових дјелатника и других лица ако је то наступило због:

1. тога што је пошиљка садржавала предмете чији је промет законом забрањен;
2. непридржавања посебних законских услова за промет одређених предмета који су били у његовој пошиљци;
3. тога што пошиљка није била пакована на начин прописан Општим условима.

Остваривање потраживања Потраживање накнаде штете

Члан 44.

Потраживање накнаде штете и друга потраживања из уговора о обављању услуга корисник услуга или друго овлаштено лице може остварити подношењем захтјева поштанском оператору и даваоцу поштанских услуга у писаном облику, на начин предвиђен Општим условима или подношењем тужбе суду, ако поштански оп ер а тор или давалац поштанских услуга не исплати то потраживање у року од 30 дана од дана подношења захтјева. На потраживање корисника услуга или другог овлаштеног лица поштански оп ер а тор и давалац поштанских услуга плаћа затезну камату од дана подношења захтјева из става 1. овог члана. На потраживање поштанском оператору и даваоцу поштанских услуга камате теку од дана подношења захтјева кориснику услуга.

Пронађене пошиљке

Члан 45.

Ако се изгубљена поштанска пошиљка или дио те пошиљке пронађе након исплате накнаде штете, по одредбама овог закона, поштански оп ер а тор и давалац поштанских услуга дужни су о томе обавијестити пошиљаоца или друго овлаштено лице којем је тај износ или накнада штете исплаћена. У случају из става 1. овог члана, пошиљалац или друго овлаштено лице може захтијевати да му се преда пронађена поштанска пошиљка или дио те пошиљке уз услов да врати износ примљене накнаде из става 1. овог члана и накнаде из члана 40. става 1. тачке 4. овог Закона, и то у року од 15 дана од дана саопштења да је изгубљена поштанска пошиљка или дио пошиљке пронађен. Ако пошиљалац или друго овлаштено лице, у року из става 2. овог члана, не поднесе захтјев да му се преда пронађена поштанска пошиљка или дио те пошиљке поштански оп ер а тор и давалац поштанских услуга стиче право располагања пронађеном пошиљком или дијелом те пошиљке.

Застаријевање

Члан 46.

Потраживање поштанских оператора и даваоца поштанских услуга према корисницима услуга и потраживања корисника услуга према поштанским операторима и даваоцима поштанских услуга, застарјевају и то:

1. потраживања због мање или више наплаћене цијене за услуге или других трошкова - за шест мјесеци;
2. потраживања за употребу поштанских преградака те друга потраживања која се наплаћују у тромјесечним или краћим роковима - за једну годину;

3. друга потраживања - за једну годину, ако овим Законом није другачије одређено.

Члан 47.

Застарјевање почиње тећи за:

1. потраживање мање или више наплаћене цијене за услуге или потраживања других трошкова - од дана плаћања;
2. потраживања која се односе на откупнину - након протеча рока од 15 дана од дана када је протекло рок за пренос и уручење пошиљке;
3. потраживања због дјелимичног губитка, или оштећења или умањена садржаја пошиљке или због прекорачења рока за пренос и уручење поштанске пошиљке - од дана уручења пошиљке;
4. потраживања због губитка пошиљке - након протеча 30 дана од дана протеча рока за пренос пошиљке;
5. све друге случајеве - од дана настанка потраживања.

Члан 48.

Застарјевање се прекида када се поштанском оператору и даваоцу поштанских услуга достави захтјев за исплату потраживања у писаном облику, и наставља даље тећи кад је кориснику услуга или другом овлашћеном лицу достављен писани одговор на тај захтјев и када су му враћене исправе приложене уз захтјев, Застарјевање не може наступити прије него што протекне рок од 30 дана од дана пријема одговора поштанског оператора и даваоца поштанских услуга на дотичан захтјев, Накнадни захтјеви о истом предмету не прекидају застарјевање.

VI - НАДЗОР

Обављање надзора

Члан 49.

Управни надзор над спровођењем овог Закона који се односи на надзор над законитости рада и доношењем аката врши Министарство. Инспекцијски надзор над овим Законом врши Министарство, путем федералног инспектора за поштански промет (у даљем тексту: федерални инспектор). Овај надзор врши се путем давања сагласности на опште акте и рјешавања по жалбама у другом степену.

Овлаштења инспектора

Члан 50.

Инспекцијски надзор врши федерални инспектор. Федерални инспектор приликом вршења надзора може изрећи сљедеће управне мјере:

1. наредити уклањање уочених неправилности и недостатака у одређеном року;
2. забранити пружање одређених услуга за које поштански оператор и давалац поштанских услуга нису овлаштени.

Мјере из става 2. овог члана федерални инспектор изриче рјешењем против кога се у року од осам дана може изјавити жалба Министарству. Жалба не одлаже извршење рјешења. Федерални инспектор подноси пријаву за покретање прекршајног поступка и доноси друге мјере у складу са овим Законом. На поступак доношења рјешења и сачињавања записника као јавне исправе сходно се примјењују одговарајуће одредбе Закона о управном поступку. Федерални инспектор има службену легитимацију чији образац и садржај прописује ресорни министар, а уручује му је федерални министар.

VII - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51.

Новчаном казном од 2.000,00 КМ до 20.000,00 КМ казниће се за прекршај поштански оп ер а тор и давалац поштанских услуга ако:

1. гради, изгради, одржава или употребљава поштански објекат или опрему на начин који није у складу са прописима Федерације или међународним препорукама (члан 4. став 5 тачка 1.);
2. не осигура исправно и несметано функционисање поштанског промета или не осигура пружање услуга у складу са одредбама овог Закона и прописима донесеним на темељу овог Закона (члан 9.);
3. приликом пружања услуга не осигура тајност поштанских пошиљака (члан 4. став 3. тач. 1., 2. и 3.);
4. неовлаштено пружа резервисане услуге прописане чланом 9. став 1. овог Закона.

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у поштанском оператору и даваоцу поштанских услуга новачном казном од 500,00 КМ до 5.000,00 КМ.

Члан 52.

Новчаном казном од 1.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се за прекршај поштански оп ер а тор и давалац поштанских услуга ако:

1. не одржава своје поштанске објекте и техничку опрему у исправном стању, не предузима правовремене мјере за уклањање недостатака у функционисању поштанског промета или обављању поштанских услуга, или ако не обавијести Министарство о насталом прекиду у превозу поштанских пошиљака (члан 4.);
2. не донесе цјеновник у прописаном року или примјењује цијене које нису одобрене (члан 35.);
3. не пружа услуге на начин прописан одредбом из члана 19. овог Закона.

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у поштанском оператору и даваоцу поштанских услуга новачном казном од 300,00 КМ до 1.500,00 КМ.

Члан 53.

Новчаном казном од 2.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се за прекршај поштански оператор: 1. ако изврши емисију поштанских марака супротно члану 21. став 4. овог Закона.

Члан 54.

Новчаном казном од 2.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се за прекршај давалац поштанских услуга ако :

1. обавља поштанске услуге које нису наведене у дозволи - лиценци (члан 9.);
2. употребљава назив Поштански оператор - Пошта (члан 9.).

Даваоцу услуга може се, поред новчане казне, изрећи и заштитна мјера забране обављања дјелатности у трајању од 6 мјесеци у колико обавља послове за које није регистрован.

Члан 55.

Новчаном казном од 100,00 КМ до 1.000,00 КМ казниће се за прекршај дјелатник поштанског оператора и даваоца поштанских услуга ако, у вези са тајности поштанских пошиљака, учини неку од радњи из члана 4. став 3. тачка 2 овог Закона

Члан 56.

Новчаном казном од 100,00 КМ до 1.000,00 КМ казниће се правно или физичко лице ако не постави или не одржава поштански сандучић како је прописано одредбом из члана 4. став 5. тачка 3. овог Закона. За прекршај из став 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 500,00 КМ до 2.000,00 КМ. Прекршајни поступак води Министарство.

VIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 57.

Поштански оператори који су до ступања на снагу овог Закона пружали универзалне поштанске услуге настављају их и даље пружати у складу са одредбама овог Закона. ЈП БХ Поште Сарајево и ХП д.о.о. Мостар дужни су своје називе ускладити са овим Законом у року од шест мјесеци. ЈП БХ Поште Сарајево и ХП д.о.о. Мостар дужни су своје пословање и опште акте ускладити са овим законом, спроведбеним прописима и општим актима у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона. Правна лица која до ступања овог Закона обављају нерезервисане и резервисане поштанске услуге дужне су своје пословање ускладити са овим Законом у року од шест мјесеци. Проведбени прописи и општи акти који се доносе на основу овог Закона донијет ће се у року од шест мјесеци након ступања на снагу овог Закона. Правилник о обављању поштанских услуга и Правилник о благајничком и рачунском пословању доносе поштански оператори уз сагласност Министарства. Министарство ће у року од шест мјесеци донијети сљедеће спроведбене прописе:

1. правилник о условима и начину издавања лиценце за услуге које нису резервиране;
2. опште услове за пружање поштанских услуга;
3. програм стручног испита;
4. план поштанске мреже Федерације.

До почетка рада Поштанске регулаторне агенције лиценце за обављање поштанских услуга издаваће Министарство.

Члан 58.

Даном ступања на снагу овог закон на територији Федерације престаје примјена:

- Закона о поштанском промету ("Народни лист ХР Х-Б", број 5/95),
- одредби Закона о поштанским, телеграфским и телефонским услугама ("Службени лист СФРЈ", бр. 2/86 и 26/90) у дијелу који се односи на поштански промет и обављање поштанских услуга.
- одредби Закона о системима веза, ра дио-саобраћаја и ПТТ саобраћаја ("Службени лист СР БиХ", број 15/90) у дијелу који се односи на поштански промет и обављање поштанских услуга.

Члан 59.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ"

Предсједавајући Дома народа Парламента Федерације БиХ **Славко Матић**, с. р.
Предсједавајући Представничког дома Парламента Федерације БиХ **Мухамед Ибрахимовић**, с. р.